

Kladno, 25. 10. 2020

Introit: Hospodin je blízko těm, kdo jsou zkrušeni v srdci, zachraňuje lidi, jejichž duch je zdeptán. Mnoho zla doléhá na spravedlivého, Hospodin ho však ze všeho vysvobodí. (Ž 34, 19-20)

První píseň: 99

Modlitba

Pane Bože, vnímáme kolem sebe nespravedlnost, někdy jsme sami její tvůrci. A jsme zoufalí. Přitom to můžeme být my, kdo může pomáhat utiskovaným a nebát se mocných tohoto světa, protože nejmocnější je tvůj Syn. Chybí nám odvaha razit pravdě a lásce cestu, pomáhat každému, kdo má právo si vybojovat důstojné místo pod sluncem. Odpust nám, když volíme pohodu, než službu bližním, kteří hledají zastání. Kéž nás tvé slovo vede k pokání. Kéž tě můžeme chválit za tvé milosrdenství a za tvoji věrnost vůči nám malověrným. Hospodine, posvět se jméno tvé. Amen

Základ kázání

Text kázání: Tu řekl Jónatan Davidovi: „ Při Hospodinu, Bohu Izraele! Když zítra či pozítří v příhodnou dobu od svého otce vyzvím, že je to s Davidem dobré, tedy k tobě nikoho nepošlu a nebudu ti nic vzkazovat. Ať se mnou Hospodin udělá, co chce! Vzkážu ti, rozhodne-li se můj otec vůči tobě pro to nejhorší. Propustím tě a půjdeš v pokoji. Hospodin buď s tebou, jako byl s mým otcem. Avšak i ty mi prokazuj Hospodinovo milosrdenství, pokud budu živ a nezemřu, a nezpřetrhej svazky svého milosrdenství vůči mé rodině nikdy, ani tenkrát, až Hospodin vyhladí Davidovy nepřátele z povrchu země do posledního muže.“ (1. Sam 20, 12-15)

Zamyšlení

Sestry a bratři, dokázali bychom najít dobu, o které bychom mohli říct, že je opravdu zlatá a všechno bylo tak, jak má být? Že lidé žili v míru, žádné střety, žádný celosvětový malér, žádná nenávisť, jen intenzivní prožívání naděje a lásky? To by mohlo být zajímavé téma symposia dějepisců, aby nám pár takových etap lidských dějin předložili, aby nám přiblížili, kdy a kde se to stalo a čím to bylo. A proč taková éra skončila. Dějiny píšou vítězové, to se říká pořád. To samo o sobě naznačuje, že dějiny jsou o napětí, o střetech a při nejhorším o válkách a nenávisti. Přitom někdo vyhraje, kdo všechno bude líčit, jak je mu líbo. Míra objektivitě asi odráží povahu vítěze, zda má smysl pro pravdu a spravedlnost, nebo vyhrál pro své sobecké sklony a vše pak líčí jako nutnost odstranění domnělého zla.

Možná proto Hospodin nechtěl, aby jeho vyvolený lid toužil po králi pozemském. Trvalo to dlouho, než Izraelcům bylo povoleno mít krále. Měli velitele, měli soudce, ale toužili po politickém útvaru srovnatelném s útvary jejich sousedů. Co je dnes Izrael? Země, která

pořád musí bojovat o svoje místo a snad věří v lepší zítřek. Tenkrát Izraelci dostali Saula, který pak byl zavržen a místo něho se Bůh rozhodl pro Davida. Saul na Davida žárlil, začal jej nenávidět a dělal vše, aby jej fyzicky odstranil. A to je jeden z mnoha důvodů, proč Bůh nebyl nakloněn tomu, aby jeho lid měl krále v tom světském smyslu. Světské kralování není vždy službou poddaným, jak si často namlouváme. Je to spíš pocit fajnový pro toho, kdo je v čele. Je to především moc a ne poslání.

Král touží po moci horizontálně a vertikálně. Horizontální moc znamená expanzi. Král čím větší území kontroluje, tím větším se cítí být králem. A vertikální moc, to jsou pravomoci. Čím větší pravomoci, tím větší pocit moci. Nejlepší je neomezená moc, když si král může dovolit všechno, moc nařizovat komukoliv a cokoliv, moc trestat a odstranit opozici beztretně atd. Světská moc je droga, přináší závislost, když se do toho dostaneme, nechce se nám od toho odejít. Konkurent či potenciální nástupce se stává objektem nenávisti a spiknutí. Do této role se dostal mladík David. Saul, který byl jmenován Hospodinem, odmítá svoje odvolání. Myslí si, že když zabije Davida, bude moci panovat dál.

Saulovo počínání je prototypem, opakuje se v dějinách v různých podobách. Dějiny lásky a nenávisti, moci a bezmoci, jsou vysledovatelné od doby Adama a Evy, Kaina a Ábela. Havlovo ražení, že láska a pravda zvítězí nad nenávisť a lží není novinkou. Láska a pravda jsou velkými a mocnými zbraněmi v boji proti zlu. V každém čase nastává nutnost si to zopakovat, abychom proti zlu nebojovali zlem, ale dobrem, abychom na nenávist neodpovídali nenávisť, ale láskou a proti lži pravdou. Toto je ostatně cíl spojenectví Jonatana a Davida.

Jonatan je Saulovým prvorozcem. Je tedy korunním princem. David může být jeho nepřitelem číslo jedna, protože se uchází o jeho královskou židli. Jenže Jonatan miluje Davida a respektuje Boží vůli. Je příkladem člověka pod mocí Boží a v zajetí pravé lásky, která nejde za vlastním prospěchem. Jonatan chce sloužit pravdě. A to i proti vlastnímu otci. Jeho heslo by mohlo být „padni komu padni“. Láska musí zvítězit, nezávisle na tom, kdo mu stojí v cestě. Jak by to asi dopadlo, kdyby se dnešní vládní, soudní a zákonodárna moc skutečně řídila mottem „padni komu padni?“ Toto heslo, zdá se, je velmi zrelativizováno. Je-li v průšvihů někdo z opozice, vládní garnitura velebí justici, a padni komu padni platí. Když se to otočí, opozice velebí justici, ostatní ji kritizují a vyhrožují vyhazovem atd. Padni komu padni platí jen tehdy, když to spadne na někoho ideologicky vzdáleného.

Pravda trpí, láska se nejví jako milování někoho, ale jako preferování a hájení někoho sobě podobného či rovného aspoň ideologicky. A moc je pak jakýmsi nástrojem pro prosazování sebe a zájmů vlastních i blízkých. Nic nového pod sluncem. Nové není ani to, že se vždycky najde někdo, kdo se snaží hrát fěr, velebí lásku a pravdu.

Jonatan a David nejsou první ani poslední. Oba spojili síly, vytvořili spojení lásky a pravdy proti nenávisti a lži. Vlastně David je zatím spíš v defenzivě, je závislý na Jonatanovi a především na Bohu. Jonatan se postavil na stranu Davida proti vlastnímu otci. Vlastní zájmy šly stranou, hájí to, co si Bůh stanovil. Hájí toho, koho si Bůh vyvolil. Staví bohabojnost nad poslušností k vlastnímu otci. Ukazuje, že Bůh je ten, kdo má dávat našemu jednání obsah a směr. Jónatan nechce sloužit člověku a je to jedno, kdo je to za člověka. Chce sloužit Bohu.

Bohabojnost by měla být základem každého zákona psaného i nepsaného, měla by být preambule každé smlouvy uzavírané mezi lidmi. Konečné zúčtování za všechno nebudeme předkládat lidem, ale Bohu. Otázka tedy není, jak jsi komu poslušný, nýbrž jak jsi poslušný svému Bohu? Ne jak komu sloužíš, ale jak sloužíš svému Bohu.

Bůh je tím pravým králem, který vládne především spravedlivě a s láskou. K Němu hledíme s nadějí, když nás sužuje nespravedlnost světské moci, když jsme předmětem spikleneckví blízkých i vzdálených, když nás přemáhá vše lidské. Víme, že s Bohem jsme silní a nic nás nepřemůže, ani příroda a jeho nerovnoměrná spravedlnost, kdy jednomu vezme, upírá, druhému přidává. Boží blízkost nás chce vést, abychom kličkovali mezi všemi nástrahami doby až do vytouženého cíle tak, jak byl David veden krok za krokem až na trůn. Věřme, že Bůh je s námi v každém čase a vždy připraven napomáhat našemu upřímnému snažení. Bůh svoje rozhodnutí nemění. Jednou si Tě vyvolil jako svoje dítě, připravil ti místo na trůnu spravedlnosti a lásky. Bude tě vést, aby ses tam dostal. Je věrný svým slibům. A po tobě chce také věrnost a poslušnost, abys sloužil a bojoval ve jménu lásky a pravdy „padni komu padni“. Amen

Modlitba (za domov) připravená v ekumenické spolupráci

Všemohoucí Bože, doznáváme, že jsme si nevážili Tvé laskavosti a péče, že jsme sami sebe pyšně stavěli na odív světa, že jsme nedokázali druhého mít za přednějšího sebe sama, a že jsme se tak uvrhli do temnoty bloudění a nejistoty. Prosíme Tě, vyváděj nás z temnoty a ukazuj nám cestu, vždyť Ty jsi Světlem světa, jen u Tebe a v Tobě nacházíme svůj pravý domov a ochranu.

Vlij do našich srdcí lásku a naději, daruj nám pokoj, v této nelehké době, posiluj nás v těžkých chvílích našeho života a osvobod' nás od strachu. Posiluj ty, kdo pro pomoc bližním nasazují své zdraví a životy, buď útěchou všem, kteří trpí a všem nám dej ducha zodpovědnosti a solidarity. Žijeme v jednom společném domově, který stvořily tvé ruce a který jsi nám dal do správy.

Děkujeme Ti, že zde přebýváš s námi. Chceme sloužit jedni druhým dobrou službou lásky. V tom nás posiluj a utvrzuj, skrze Krista, našeho Pána.

Vyslyš, Bože, naše společné volání: Otče náš...Amen.

Poslání: Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme. K takové víře předků se Bůh přiznal svým svědectvím. (Žd 11, 1-2)

Požehnání: Hospodin je blízko všem, kteří volají k němu, všem, kdo ho volají opravdově. (Ž 145, 18)